

REVIEW OF RESEARCH

ISSN: 2249-894X

IMPACT FACTOR : 5.7631 (UIF)

UGC APPROVED JOURNAL NO. 48514

VOLUME - 8 | ISSUE - 9 | JUNE - 2019

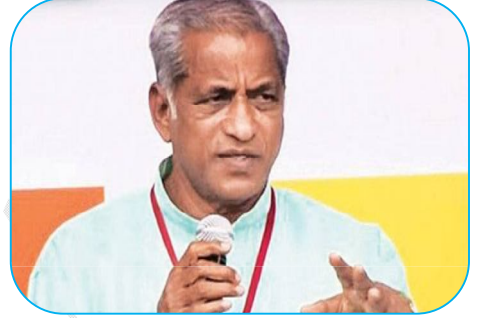

ಕೆ.ಎಸ್.ಭಗವಾನ ಅವರ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಚಿಂತನೆ

ಡಾ.ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಿ.ಹುಲ್ಲೆ

ಕನ್ನಡ ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಕೇಂದ್ರ, ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ.

ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಈಗ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಇದರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಹಲವಾರು ಘಟ್ಟಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಬಂದಿದೆ. ಮುಂದೆ ಇದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರೇರಣೆಯಾದ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನುವಾದದೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು. ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕೂಡಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ 1920ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡು ಮೊದಲಿಗೆ ಅಂಗ್ಲ ಕಾವ್ಯಗಳ ಅನುವಾದ ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಯವರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿತು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಇತರ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಕೂಡ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆದು ಬಂದವು. ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಹೌದು. ವಿಲಿಯಂ ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರನ ಕಥೆಗಳು ನಾಟಕಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿವೆ. ಇಂತಹದರಲ್ಲಿ ಕೆ.ಎಸ್.ಭಗವಾನ ಅವರು ಸಹ ಒಬ್ಬರು. ವಿಲಿಯಂ ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್ ಹಲವಾರು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನುವಾದಿತ ನಾಟಕಗಳ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ ರಂಗಮಂದಿರದ ಒಳ ಹರಿವ ಪುರುಷ ಪಾತ್ರ ಮುಂತಾದ ಚಿತ್ರಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಆದರೂ ಸಹ ಕೆಳ ಸಮುದಾಯದ ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮಗ್ಗಲುಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಾ ಯಾವುದೇ ಆಕ್ರೋಶ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದೆ ನವಿರಾದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬುದ್ಧ, ಬಸವಣ್ಣ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಜ್ಯೋತಿಬಾ ಫುಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಬಾಯಿ ಫುಲೆ, ಭತ್ತಪತಿ ಶಾಹು ಮಹಾರಾಜರಂತಹ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ದಲಿತರಂತೆ ಕೆಳವರ್ಗದ ಪಾತ್ರಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದುಕಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಸಹ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಮುಖ ನಾಟಕಕಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದ ವಿಲಿಯಂ ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್, ಹಲವಾರು ದುರಂತ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಂತಹ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಜೂಲಿಯಸ್, ಸೀಸರ್ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ಕೆ.ಎಸ್

ಭಗವಾನರವರು ಮೂಲದಲ್ಲಿನ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಅಪಚಾರವಾಗದಂತೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕಿನ ಆಳ ಅಗಲಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿ ಚೇತನದ ಸಮಸ್ತ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿ, ಮುಗ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಕ್ರೌರ್ಯದ ನಡುವಿನ ಸಂಘರ್ಷ ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕನ್ನು ವಿನಾಶದತ್ತ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವರೂಪ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳು ಇವರ ಅನುವಾದಿತ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ. ಜೀವನದ ಚಲುವನ್ನು ಹಿಗ್ಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕುಗ್ಗಿಸುವುದು, ಹಾಸ್ಯ ಮತ್ತು ವಿನೋದದ ಮಾತುಗಳು ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದು ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಮೆರಗನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಉತ್ಸಾಹ, ಪ್ರಣಯ, ಶೌರ್ಯ, ಲವಲವಿಕೆ, ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಇವೆಲ್ಲ ಮಾನವನ ಜೀವನದ ಸೃಜನಶೀಲತೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಸರಳತೆ, ಮುಗ್ಧತೆ, ಪ್ರತಿಭೆ, ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನ, ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಮುಂತಾದವು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಈ ಎಲ್ಲ

ಅಂಶಗಳು ನಾಟಕಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಕೆ.ಎಸ್ ಭಗವಾನ ಅವರು ವೈಚಾರಿಕತೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಬರಹದ ಪ್ರಧಾನ ಧ್ಯೇಯವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿಮರ್ಶಾಕಾರರು ವಿಚಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕ್ಷಿತಿಜಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಬಂಡಾಯ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಮೊದಲ ವಿಮರ್ಶಕರು. ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ ಶಿಸ್ತಿಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವರು ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್ 9 ಮಹತ್ವದ ಅನುವಾದ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ ಅನುವಾದಕರೆಂದು ಕೆ.ಎಸ್.ಭಗವಾನ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಜನಪರ ಹೋರಾಟಗಳ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸೃಜನಶೀಲ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಯಾಡಿಸಿದ್ದರೂ, ವೈಚಾರಿಕ ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಬತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ ಕಾಲದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು

ಹೊಂದಿರುವ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮಹತ್ವ ಘಟ್ಟಗಳನ್ನು, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಚಳುವಳಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಹಲವಾರು ಕವಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಹತ್ವದ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಚಿರಪರಿಚಿತರಾದ ಕೆ.ಎಸ್.ಭಗವಾನರವರು ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ.ಎಸ್.ಭಗವಾನ ಅವರು ವಿಲಿಯಂ ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರನ ನಾಟಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಒಲವುಳ್ಳವರು, ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್ ಬರೆದಂತಹ ನಾಟಕಗಳ ಮೂಲವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣದಲ್ಲಿ 'Shakespeare in Kannada' ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅಮೇರಿಕದ ಹೆಸರಾಂತ ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್ ವಿದ್ವಾಂಸ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಷಾಬಾಮ್ ಅವರು ಲಂಡನಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೀರ್ತಿ ಪತಾಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತುಂಗ ಶಿಖರಕ್ಕೆ ಒಯ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ.ಎಸ್.ಭಗವಾನ ಅವರು ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್ ಕತೆಗಳನ್ನು ಮೂರು ಭಾಗವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಭಾಗವೇ ನೋವಿನಾಟಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವು ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್ ಟ್ರಾಜಿಡಿಗಳ ಕತೆಗಳ ಟ್ರಾಯಿಸ್ ಅಂಡ್ ಕ್ರಿಸಿಸ್ ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನು ವಿಲಿಯಂ ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್ ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಾಟಕಕಾರ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್ ಇಂದಿಗೂ ಜಗತ್ತಿನ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯದಿದ್ದರೂ ಸಹ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹೊರತಾಗಿ ನಾಟಕಗಳ ಮೂಲಕ ರಂಗದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವುದು ಹಲವು ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇವರು ಬರೆದಷ್ಟು ಅಭಿನಯಕ್ಕೆ ಹೊರತು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಮರೆಯಲಿಕ್ಕಾಗದು ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್‌ನ ಭಾಷೆ ಬಹುವಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದಗಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತರುವುದು ತುಂಬ ಕಷ್ಟಕರ ಕೆಲಸವೇ ಸರಿ.

ಇವರ ಅನುವಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಅನಕ್ಷರತೆ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅನ್ಯಾಯ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಮೋಸ, ವಂಚನೆಯಂತಹ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಯ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶೋಷಿತ ಜನಾಂಗ ನಿರ್ಗತಿಕ ಜನಾಂಗ ದಲಿತ ಸಮುದಾಯ ಮುಂತಾದ ಜನಾಂಗದವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ಇವರ ಕೃತಿಗಳು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯಂತಿವೆ. ಬಂಡಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಸಿಡಿದೆದ್ದು ಕೊಡುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಇವರ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ನೊಂದ ಜೀವಿಗಳು ಮೌನವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನೋವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ನಾಟಕಕಾರ ವಿಲಿಯಂ ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ರೂಪಕಗಳಲ್ಲಿ ಜೂಲಿಯಸ್ ಸೀಸರ್ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ನಡೆಯುವ ನಿರಂತರ ಘರ್ಷಣೆ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮರುಕಳಿಸುವ ಘಟನೆ. ಅದರ ತಿರುಳು ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಿಂದೆಯೇ ಆಗಿಹೋದ ಸಂಗತಿಯಾದರೂ ಇಂದಿಗೂ ಅದರ ಕುದಿತ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ನಿಲ್ಲುವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಸಮಕಾಲೀನತೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕತೆ ಎರಡನ್ನೂ ಏಕತ್ರ ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ರಕ್ತ ಸಂಭಂಧಗೊಳಿಸುವ ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರನ ದೈತ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆ ಅಸಾಧಾರಣವಾದದ್ದು ಅಂಥ ಕಲಾಕೃತಿಯ ಅನುಸೃಷ್ಟಿ ಕೆ.ಎಸ್ ಭಗವಾನ ಅವರ ಲೇಖನಿಯಿಂದ ಸುಂದರವಾಗಿ ಮೂಡಿದೆ. ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರನಿಗೆ ಆಕರವಾದ ಮ್ಯೂಟಾಕನ ಗ್ರಂಥದ ಸಮಂಜಸ ಭಾಗಗಳ ಅನುವಾದದಿಂದ ಸಮಗ್ರ ಪೀಠಿಕೆಯಿಂದ ಸೀಸರ್‌ನ ಕಾಲದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಚ್ಛನ್ನವಾಗಿದೆ. ಈವರೆಗೆ ಕಣ್ಮರಿಸಿರುವ ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಉತ್ತಮ ಅನುವಾದವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೆ.ಎಸ್.ಭಗವಾನ ಅವರ ಅನುವಾದಿತ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಗಳು ಓದುಗರ ಮನೋಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅನುವಾದವೆಂಬುದು ಕೇವಲ ಪ್ರತಿ ಪಠ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವೆನ್ನಿಸದಂತೆ ಎರಡು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಒಳ ಹರವಿನ ಮುಖ್ಯ ಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವೆಂಬಂತೆ ಅವರ ಅನುವಾದಗಳು ಮೈ ಪಡೆದಿವೆ. ಕೆ.ಎಸ್.ಭಗವಾನ ಅವರು ಅಭಿಜಾತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿರುವ ಸಂವೇದನಾಶೀಲ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿದವರು. ಶಬ್ದ ಜಗತ್ತು ಲಯಗಳ ಜೀವಂತಿಕೆ ಎರಡೂ ಭಾಷೆಯ ಜಾಯಮಾನಗಳು ಅರ್ಥಪರಂಪರೆಗಳು ಆಪ್ತವಾಗುವಂತೆ ಹೊಸ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳಂತೆ ಓದುಗ ಚಲಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಅನುವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಕ್ರಿಯೆ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತಗೊಳ್ಳದೆ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯವೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಉಳ್ಳದಾಗಿದೆ. ಅನುವಾದಿಸುವ ಪಠ್ಯದ ಮೂಲಚೂಲಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ದಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು ಮುನ್ನಡೆಯುವ ನಿಷ್ಠೆ ಮತ್ತು ಛಲ ಇವೆರಡೂ ಅವರ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಮುಖ್ಯ ಸೆಲೆ.

ದಲಿತ, ರೈತ, ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಚಳುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆ.ಎಸ್.ಭಗವಾನ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮಹಾರಾಜ ಕಾಲೇಜಿನ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ, ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಫಂಕ್ಷನಲ್ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ ಕೋ-ಆರ್ಡಿನೇಟರ್ ಆಗಿದ್ದು ಈಗ ನಿವೃತ್ತ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಇವರು ಮಹಾಕವಿ ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಮತ್ತು ಅಧಿಕೃತ ಅನುವಾದಕ, ಎಂದು ಪರಿಗಣಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಮರ್ಶಕ ಹಾಗೂ ವಿಚಾರವಾದಿಯಾಗಿ ನಾಡಿನೆಲ್ಲಡೆ ಸುಪರಿಚಿತರು ಇವರು ಕ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ ಬರಹಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಣಗಳು ಜನ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇವರ ಕವಿತೆಯ ಸಾಲು ಬಡಬಗ್ಗರ ದುಡಿಯಲು ಬೆವರು ಶ್ರೀಮಂತರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಿಸಿ ನೀರು ಇವರ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರನ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದ ಕೆಲವು ಸಮರ್ಥ ಅನುವಾದಕರ ನಡುವೆ ಕೆ.ಎಸ್. ಭಗವಾನರವರು ವಿಶೇಷ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರನ ಕೆಲವು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದು ಸಮರ್ಥ ಅನುವಾದಕರೆಂದು ಹೆಸರುಮಾಡಿರುವ ಭಗವಾನ ಅವರು ಹ್ಯಾಮ್ಲೆಟ್ ಎಂಬ ಕೃತಿ ಇದುವರೆಗಿನ ಅನುವಾದಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚೆ ಹೆಚ್ಚೆಗೂ ಮೂಲ ಕೃತಿಗೆ ನಿಷ್ಠರಾಗುತ್ತ ಅದರ ಮುಖ್ಯಾರ್ಥವು ಎಲ್ಲೂ ಸೋರಿ ಹೋಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸುತ್ತ ಮೂಲದ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತ ಜಗತ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಹ್ಯಾಮ್ಲೆಟ್ ನಾಟಕದ ಸತ್ತ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅವತರಿಸುವಂತೆ

ನೋಡಿಕೊಂಡ ಭಗವಾನ್ ಅವರ ವಿದ್ವತ್ತ್, ಸಾಹಸ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾಗಿದೆ. ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್‌ನ ನಾಟ್ಯ ಭಾಷೆಯೊಳಗೆ ನಿಕ್ಷಿಪ್ತವಾದ ಅರ್ಥದ ಪದಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಗ ಹಾಗೂ ದೇಸಿಯತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನೆರಳು-ಬೆಳಕುಗಳನ್ನು ಅದರ ರೂಪಕಗಳಲ್ಲಿ ಅರಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಕವಿತೆಯ ಮೋಡಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಇಡೀ ನಾಟಕದ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಿರುವ ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಪರಿಶ್ರಮವುಳ್ಳ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರೂ ಕನ್ನಡದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಮರ್ಶಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಆದ ಕೆ.ಎಸ್.ಭಗವಾನ್ ಅವರು ಗ್ರಹಿಸಿ ಪದ ತಪ್ಪದಂತೆ ತಮ್ಮ ಅನುವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದೊಳಗೆ ಎರಕಹೊಯ್ದಂತಿರುವ ಈ ಹ್ಯಾಮ್ಲೆಟ್ ನಾಟಕ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡದ ವೈಚಾರಿಕ ಚಿಂತಕರು, ವಿಮರ್ಶಕರು ಆದ ಕೆ.ಎಸ್.ಭಗವಾನ್ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಅನುವಾದಕರು ಎಂಬುದನ್ನು ಓದಲೋ ನಾಟಕದ ಅನುವಾದದ ಮೂಲಕ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್‌ನ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ವಿದ್ವಾಂಸರೆಲ್ಲ ಅವನ ಉತ್ತಮ ಅನುವಾದಕರಲ್ಲ ಹಾಗೆಯೇ ಅವನನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಅನುವಾದಿಸಿದವರೆಲ್ಲ ಉತ್ತಮ ವಿದ್ವಾಂಸರೇನಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತೊಂದಿದೆ ಈ ಮಾತಿಗೆ ಅಪವಾದವೆಂಬಂತೆ ಕೆ.ಎಸ್.ಭಗವಾನ್ ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್‌ನನ್ನು ಕುರಿತು ಅಭ್ಯಸಿಸಿದ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಹೌದು. ಹಾಗೆಯೇ ಉತ್ತಮ ಅನುವಾದಕರೂ ಹೌದು ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್‌ನ ಪೂರಕ ನುಡಿಗಟ್ಟು ಕಾವ್ಯರೂಪಿಯಾದ ನಾಟಕದ ಗೂಢಾರ್ಥಗಳು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಲಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಭಗವಾನ್ ಈಗಾಗಲೇ ಜೂಲಿಯಸ್ ಸೀಸರ್, ಮ್ಯಾಕಬೆತ್ ವೆನಿಸದ ವರ್ತಕ ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮಿಷ್ಟ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ಒಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನುವಾದವೆಂಬುದು ಕೂಡ ಸೃಜನಕ್ರಿಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಬಿತುಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೇ ಅವರ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ನೀಡಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಅಂದಿನ ಯರೋಪಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳೊಡನೆ ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್‌ನನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಭಗವಾನರವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.